

Dómsmálaráðuneyti
Skúlagötu 4
101 Reykjavík

Reykjavík 13. október 2025

2510005SA VRB/fs
Málalýkill: 00.64

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna, nr. 150/2020, skýrslugjöf um kynbundinn launamun, mál nr. S-175/2025

Vísað er til tilkynningar í samráðsgátt, dags. 19. september sl., þar sem óskað er eftir umsögnum um frumvarp til laga um breytingar á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna, nr. 150/2020 (skýrslugjöf um kynbundinn launamun).

Í frumvarpinu eru lagt til að skylda til jafnlaunavottunar og jafnlaunastaðfestingar verði aflögð í núverandi mynd og í staðinn verði fyrirtækjum og stofnunum gert að skila til Jafnréttisstofu skýrslu um kynbundinn launamun. Auk þess er gert ráð fyrir að stærðarmörk verði rýmkuð og miða skuli við að fyrirtækjum og stofnunum þar sem 50 eða fleiri starfa að jafnaði á ársgrundvelli verði gert að skila slíkri skýrslu.

Afstaða Sambandsins

Sambandið fagnar því að fyrirhugað sé að breyta núverandi kerfi jafnlaunavottunar og jafnlaunastaðfestingar sem hefur í mörgum tilfellum reynst flókið og þyngjandi, sérstaklega fyrir minni sveitarfélög. Sambandið telur jákvætt að fyrirhuguð skýrslugjöf um kynbundinn launamun muni byggja m.a. á gögnum sem nú þegar liggja fyrir hjá Jafnlaunastofu og sveitarfélögin þekkja vel, þ.e. upplýsingum um starfaflokkun út frá fyrirfram ákveðnum hlutlægum viðmiðum, og eru upplýsingar sem eru vel til þess fallnar að varpa ljósi á mögulega beina eða óbeina mismunun á grundvelli kyns.

Sambandið vonast til þess að breytingarnar verði til þess að styrkja framkvæmd laganna og stuðla að raunverulegu launajafnrétti á vinnumarkaði. Í því samhengi er vísað til stefnumörkunar Sambandsins 2022-2206 þar sem lögð er áhersla á jafnréttis- og mannréttindasjónarmið innan sveitarfélaga landsins en þar kemur m.a. fram í aðgerð 10.4:

„Sambandið stuðli að jafnræði í launasetningu starfsfólks sveitarfélaga, þ.e. að sambærileg og jafnverðmæt störf séu launuð með sama hætti. Sambandið þróa áfram starfsmatskerfið SAMSTARF sem og starfsemi Jafnlaunastofu í samstarfi við Reykjavíkurborg og stéttarfélög starfsmanna sveitarfélaga.“

Að lokum er mikilvægt að breytingarnar verði kynntar vel og að sveitarfélög fái nægan undirbúningstíma til að aðlagast sig að nýju kerfi fyrir gildistöku laganna 1. september 2026. Að öðru leyti vísar Sambandið til umsagnar Jafnlaunastofu varðandi tillögur til úrbóta.

Virðingarfyllst
SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Valgerður Rún Ben.

Valgerður Rún Benediktsdóttir
yfirlögfræðingur